

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 894**Dosar nr. 2516/2/2019****Ședința publică din data de 16 februarie 2022**

Adina Georgeta Ponea
Emilia Claudia Vișoiu
Liliana Vișan
Mariana Trotea

- judecător
- judecător
- judecător
- magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 439 din data de 13 septembrie 2019 pronunțate de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal efectuat în ședință publică, se prezintă recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic care depune delegație de reprezentare la dosarul cauzei, lipsind intimatul-pârât Vlădescu Dumitru.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, învederând că recursul este declarat și motivat în termen, este scutit de la plata taxei judiciare de timbru și că motivele recursului au fost comunicate, iar intimatul-pârât a formulat întâmpinare, prin care nu a invocat excepții.

Nemaifiind alte cereri de formulat, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul părții prezente asupra recursului ce face obiectul prezentei cauze.

Recurentul-reclamant, prin consilier juridic, solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat, apreciind că este incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, întrucât sentința recurată a fost pronunțată cu încălcarea și interpretarea greșită a dispozițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008. Instanța de fond a reținut în mod greșit că, în speța de față, nu sunt îndeplinite toate condițiile necesare pentru reținerea calității de colaborator. Astfel, a considerat că este îndeplinită condiția ca informațiile furnizate de către pârât au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, însă a reținut în mod eronat că pârâtul nu a furnizat Securității informații care se referă la activități potrivnice regimului totalitar comunist. Potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, comentariile negative la adresa conducerii și a nivelului de trai sunt considerate atitudini potrivnice regimului comunist. Depune la dosarul cauzei concluzii scrise.

Înalta Curte reține cauza spre soluționare.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul acțiunii deduse judecătii

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal la data de 2 mai 2019, sub nr. 2516/2/2019, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Vlădescu Dumitru, a solicitat să se constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința civilă nr. 439 din 13 septembrie 2019, Curtea de Apel București a respins cererea reclamantului, ca neîntemeiată.

3. Calea de atac exercitată în cauză

Împotriva sentinței menționate la pct. I.2 a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, întemeiat pe art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, solicitând casarea sentinței atacate și, în rejudecare, admiterea cererii de chemare în judecată așa cum a fost formulată.

În esență, recurentul-reclamant CNSAS invocă subsumat motivului de casare pe care este întemeiată în drept cererea de recurs, o încălcare și greșită aplicare a dispozițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, prin nereținerea de către judecătorul fondului ca îndeplinită a condiției privind furnizarea de informații despre atitudini sau acțiuni potrivnice regimului comunist, care complementar încălcării dreptului la viață privată formează conținutul normativ al textului în discuție.

Spre a demonstra încălcarea supusă controlului judiciar în calea de atac exercitată, susține relativ la cele reținute de judecătorul fondului, următoarele argumente:

Opinia judecătorului de la fond conform căreia pentru a îndeplini condiția în discuție, este necesar ca informațiile furnizate să privească activități sau atitudini concrete de propagare a unor valori contrare celor promovate de regimul totalitar comunist, impune condiții suplimentare în privința sferei activităților/atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist, cât timp simpla nemulțumire a persoanei urmărite la adresa regimului totalitar comunist, era suficientă pentru a fi calificată drept atitudine potrivnică. Mai mult, legiuitorul nu impune ca denunțatorul să urmărească (să „vizeze”) direct sau indirect rezultatul negativ al denunțului său, ci doar ca acesta să fie în măsură să conștientizeze că asupra celui denunțat puteau urma acțiuni informative derulate de Securitate, fiind suficient ca „denunțul să creeze numai o stare de pericol pentru cel denunțat”, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție, de exemplu, prin Decizia nr. 1780 din 24.03.2011.

Constatarea judecătorului de fond că informațiile furnizate de pârât au caracter general și nu pot fi calificate drept denunț privind atitudini potrivnice regimului comunist este greșită, nota informativă olografă datată 03.06.1989 fiind suficientă

spre a face dovada fără echivoc a faptului că intimatul-pârât a denunțat atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind instruit de către un ofițer de Securitate asupra modalității de obținere a informațiilor. Mai mult, urmare notei informative, titularul dosarului informativ a fost luat în urmărire pentru atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În subsidiar, pentru eventualitatea în care instanța de control judiciar apreciază legală și temeinică sentința atacată, recurentul-reclamant a solicitat diminuarea cheltuielilor de judecată.

4. Apărările formulate în cauză

Intimatul-pârât Vlădescu Dumitru a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat, răspunzând punctual criticilor formulate de recurent.

În esență, apreciază că nu se poate reține că judecătorul fondului ar fi restrâns sfera textului de lege. Arată în acest sens că, din lecturarea notei informative nu se poate identifica în concret, în mod real și efectiv, ce activități a întreprins persoana vizată, în contra regimului totalitar, în ce modalitate și în ce perioadă de timp, precum și cu ajutorul căror alte posibile persoane, informațiile furnizate vizând aspecte generice, iar nu punctuale, de natură a atrage o încălcare a drepturilor fundamentale sau o îngrădire a lor ori o posibilitate de stabilire a măsurii în care a avut repercusiuni negative asupra persoanei la care s-a făcut referire în notă.

Suplimentar, intimatul-pârât arată că nu a furnizat benevol nota informativă în discuție, cât timp a fost supus unei atente verificări din partea Securității, astfel cum rezultă din înscrisurile depuse chiar de către CNSAS (constrângerea morala, presiunea psihologică).

Cu referire la chestiunea cheltuielilor de judecată, susține că obligarea CNSAS la plata acestora se constituie într-un efect al soluției de respingere a acțiunii introductive de instanță, cuantumului lor nefiind exagerat prin raportare la obiectul concret al pricinii, la durata efectivă a procesului și la activitatea desfășurată de avocatul ales (asigurare reprezentare, în principal, prin întocmirea de acte procesuale specifice: redactare și depunere întâmpinare, concluzii scrise etc.).

II. Soluția instanței de recurs

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor ce i-au fost aduse și raportat la prevederile legale incidente din materia supusă verificării, precum și în conformitate cu art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ., Înalta Curte constată că recursul este fondat, în considerarea celor în continuare arătate.

1. Argumente de fapt și de drept relevante

Recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a investit instanța de contencios administrativ competentă, în temeiul art. 11 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu o acțiune vizând constatarea calității de colaborator al Securității a intimatului-pârât Vlădescu Dumitru, în sensul dispozițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

Verificările au fost efectuate de recurentul-reclamant în baza art.3 lit.g), coroborat cu art. 5 alin.(1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, ce stabilesc obligația Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității de a verifica, din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art.3 lit.b)-h¹) din același act normativ.

Din conținutul Notei de constatare nr. DI/I/1732/14.12.2018, rezultă că intimatul-pârât a fost recrutat în calitate de persoană de sprijin sub numele conspirativ „Hector”, în anul 1989, “pentru încadrarea locuitorilor com. Câmpuri, jud. Vrancea, fiind înregistrat pe linia problemei P.F.A. (persoane fără antecedente)”.

În acest sens, pârâtul a întocmit și semnat olograf Nota informativă din data de 03.06.1989, sub numele conspirativ „Hector”, prin care informa Securitatea în legătură cu comentariile negative ale numitului S.I. la adresa nivelului de trai din țara noastră sub regimul comunist, respectiv:

„/.../ numitul S.I. din satul Rotileștii Mari, com. Câmpuri, în nenumărate rânduri este nemulțumit de cerințele actuale, vociferează permanent spunând că se cer prea multe de către stat de la cetățeni și instigă și pe alții din jurul lui. De asemenea, l-a auzit pe cel în cauză vorbind urât la adresa conducerii comunei Câmpuri, făcându-i hoți, de față cu cetățenii P.C., S.C. și B.N. /.../”

Soluționând acțiunea formulată de reclamant, instanța fondului a apreciat că este neîntemeiată, considerând că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, întrucât informațiile prezentate de pârât nu se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, invocând în drept dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, *„b) (este) colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”*

Criticile formulate în recurs vizează conținutul și efectele Notei informative furnizate de intimatul-pârât, din data de 03.06.1989, care, în opinia recurentului, a fost greșit interpretată de prima instanță.

În cauză, recurentul-reclamant a susținut, în esență, îndeplinirea condițiilor legale prin prisma Notei informative din data de 03.06.1989, considerată de acesta relevantă, notă care a fost furnizată de intimatul-pârât în anul 1989, identificată în dosarul nr. R417281, vol.2, f.7, pe care s-a întemeiat nota de constatare și acțiunea

în justiție, care ar avea aptitudinea să atragă incidența art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 pentru constatarea calității intimatului de colaborator la Securității.

Verificând în concret nota informativă din data de 3 iunie 1989 (fila 43, dosar fond), prin care sursa „Hector” (adică Vlădescu Dumitru) a furnizat informația în discuție, Înalta Curte reține că relatările intimatului-pârât din cuprinsul acesteia nu au un caracter general și impersonal, după cum a apreciat judecătorul fondului, atâta timp cât pârâtul a furnizat informații despre o persoană individualizată cu nume, persoană care „în nenumărate rânduri este nemulțumit(ă) de cerințele actuale, vociferează permanent spunând că se cer prea multe de către stat de la cetățeni ...” și „...instigă și pe alții din jurul ...” său, atitudine care, la vremea respectivă, era considerată potrivnică regimului totalitar comunist și care era de natură a produce consecințe negative asupra celor vizați.

Simpla nemulțumire a persoanei urmărite la adresa regimului totalitar comunist, fie că privește conducerea centrală, fie cea locală, reprezenta o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

Astfel cum este reglementată ipoteza legală, este suficient ca acțiunea de furnizare a informațiilor către organele de securitate să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fără a fi necesar să se probeze în concret un rezultat care să rezide în îngrădirea efectivă a drepturilor și libertăților fundamentale ale unei persoane.

Înalta Curte reține, în acord instanța de fond, că este îndeplinită în speță și cea de-a doua condiție prevăzută de textul de lege menționat, aceea ca informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertățile fundamentale ale omului, întrucât, prin furnizarea informațiilor, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor vizate de informațiile respective pot fi luate măsuri de urmărire și verificare, prin care se încalcă dreptul la viață privată.

Cât privește susținerile intimatului-pârât, în sensul că nu a furnizat benevol nota informativă în discuție, ci în condiții de presiune morală, ceea ce chiar real fiind, nu satisface cerințele art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, care stabilește că nu este considerată colaborator al Securității persoana care a dat informații în timpul anchetei și procesului, pentru motive politice privind cauza în care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată. Respectivele condiții se referă la o situație de excepție – în care definiția enunțată de prima teză a articolului nu se aplică – și sunt, în consecință, de strictă interpretare și aplicare.

Conchizând, Înalta Curte reține că pentru constatarea calității de colaborator al Securității este suficientă decelarea unei singure informații care să întrunească elementele impuse de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, iar informația analizată în considerentele acestei decizii este de natură a conduce la reformarea sentinței recurate.

Prin urmare, hotărârea instanței de fond este pronunțată cu aplicarea și interpretarea greșită a normelor de drept material, fiind incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin.(1) pct. 8 Cod procedură civilă.

2. Temeiul legal al soluției adoptate în recurs

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 20 din Legea nr. 554/2004, raportat la prevederile art. 496 alin. (1) Cod procedură civilă, Înalta Curte va admite recursul declarat de reclamantul C.N.S.A.S., va casa sentința atacată și, rejudecând, va admite cererea de chemare în judecată și va constata calitatea pârâtului Vlădescu Dumitru de colaborator al fostei Securități.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII D E C I D E :

Admite recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 439 din data de 13 septembrie 2019, pronunțate de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința civilă recurată și, rejudecând:

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Constată calitatea pârâtului Vlădescu Dumitru de colaborator al fostei Securități.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 16 februarie 2022.

Judecător
A. G. Ponea

Judecător
E.C. Vișoiu

Judecător
L. Vișan

27/11/2023 ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA 58 - Cont administrativ și fiscal
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 2516/2/2019
se legalizează de noi.

S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr. 11/2021
în suma de 1000 lei

